laga päraſoolikaſt ſiſſe aiada (näppu täis ſoola klaſi wee ſees), ſe puhastab ta kõhtu.

Käſſa ja jalgu ja kõiki neid kohtaſi, mis ehk weel nattuke kohmatand on, peab ka päraſt elusſe tulemiſt külma wee ſiſſe kastetud linaſe riidega kinni mässima, ſeeni, kui nahk kogoniste ſojaks ſaab.

Kui ükspäinis mõned ihu liikmed ära kohmetawad, ſiis peab neid niſama akkama lumega, jäega ja külma weega öeruma, et naad terweks ſaakſid. Päraſt ſeda, kui nahi juba õieti ſojaks ſaab, wõib mõnda muid ſuuremid arstimiſe asju pruukida. 1812 aastal ſai wäga kuulſaks üks wedel arsti rohi, mis tohter Jakobi tegi kampoſe (kamfori) pirituſeſt ja weeſt, kus ſahwrani leht leotud oli; ta wõtis neid mõlemid ühe wõrra. Sellega peab aiget kohta kaſima. Kiidetakſe ka ſeda rohtu, mis on ühewõrra ſalpeetri appuſt ja kaneli weeſt tehtud. Neid peab ka mõlemid ühe wõrra panema. Slitſerini on wäga ea ſiis pruukida, kui aige koht akkab mäda wälja aijama. Kollodiumiga kastetakſe paistetand kohti; ta oijab aiget kohta öerumiſe eeſt ja alandab ka natuke paistuſt, aga teda ei kõlba mitte ſiis pruukida, kui juba

aige koht mäda wälja ajab, iſeäranis ſeda kohta ei pea kunagi temaga määrima, kuſt mäda wälja tuleb. Seda ſama peab ka liimiſt ütlema, mis ka paistetuſt ärawõttab ja öerumiſe eeſt oijab.

Aga ſe kõige parem ja igal pool leitaw rohi on nehwt (kiwi sõe õli), kellega peab määrima külmanud kohta korda kaks, kolm pääwa ja ka weel ſagedamine, kui aigus ſuur on. On ea, aiget kohta weel kuus nädalt päraſt ſeda määrida, kui ta on jo koguniſte terweks ſaanud, et aigus jälle tagaſi ei tuleks, mis ſagedaste ſuure külmaga juhtub.

Räägitakſe weel, et kui Rootſi maal inimene laſeb mõne oma liikme ni kangeſte ära külmata, et lumega ja jäega öerumine ei aita midagi, ja päraſt öerumiſt liige jääb weel tuimaks ja on paistetand kui klaas, ſiis annab tale ſuurt abi palaw kana ſõnnik, wis ta aige koha peale pannakſe, aga kui käſi ehk jalg aige on, ſiis panewad Rootslaſed neid otſe ühe nõu ſiſſe, mis ſeda ſõnnikut täis on. Seda teewad naad kaks kord pääwas, ſeeni, kui naad terweks ſaawad.

Ane rasw on ſiis wäga ea, kui aigus kerge on; ſuurte aiguste juures ei aita ta midagi. Ane ja